N°. 2856 — 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 20 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 September.

De eerste handelingen van de Staten-Generaal zijn in verre [illegible] in 't voordeel van 't goevernement.

De Tweede Kamer heeft eene lijst te vormen gehad van drie kandidaten, waaruit de Koning haar voorzitter kiest. Wij houden er in den regel niet van, dat die kandidatenlijst eene politieke akte worde. De Kamer is in de laatste jaren ook niet gewoon geweest dat te beoogen, ofschoon het herhaaldelijk beproefd is haar daarheen te rigten. Ditmaal heeft zij op haar gewoonte inbreuk gemaakt en een lijst geleverd, die eene duidelijk [illegible] heeft.

Tot eersten kandidaat is benoemd de heer baron van Goltstein, een man die nooit behoord heeft noch tot de Groenen, noch tot de drijvers uit Utrecht, maar die meestentijds plaats heeft genomen onder die leden der Kamer, die gerekend worden te behooren tot de gematigde liberalen. En wat aan zijne verkiezing eene bijzondere beteekenis geeft is dit, dat hij nog bij de laatste beraadslaging van de vorige Kamer over de quæstie van 't onderwijs zich sterker dan iemand verklaard heeft tegen de rigting van den heer Groen en die van Utrecht, die het thans bestaande kabinet hebben in 't leven geroepen. Om deze reden, zoowel als om andere redenen aan den toestand, die thans is, eigen, is de keus van den heer van Goltstein zeer gelukkig, en juichen wij haar van ganscher harte toe. Wil men allen invloed van dit kabinet en van de partijzucht, die het voortbragt, breken, en spoedig en zonder schokken breken, dan is eerstens de zamenwerking van alle konstitutioneelgezinde mannen [illegible] king [illegible] heer van Goltstein is daartoe de eerste stap. Aan den heer van Goltstein zijn door de Tweede Kamer op de kandidatenlijst toegevoegd twee leden van de liberale partij, om de kracht van die partij te doen uitkomen. De geheele lijst krijgt daardoor een sterk gekleurd aanzien, en het karakter van eene zeer beduidende waarschuwing tot de Regering gerigt.

De Eerste Kamer heeft reeds een niet minder beteekenenden eersten stap gedaan. Deze — de Eerste Kamer — heeft zich onmiddellijk kunnen konstitueeren, omdat zij haren prezident benoemd vond, en is daarom reeds aan 't werk. De vrucht van haar arbeid is een ontwerp van adres ten antwoord op de troonrede. De kommissie, welke het ontwerp opstelde, heeft het in de sektiën onder het oog der medeleden gebragt, die het hebben gewijzigd. Dit door de Eerste Kamer in hare sektiën verbeterd ontwerp laten wij hieronder in zijn geheel volgen. 't Is mogelijk dat het gedurende de beraadslagingen daarover, die morgen aanvangen, eene wijziging ondergaat. Maar wat daarvan ook kome, het ontwerp, gelijk het daar ligt, bevat gevoelige lessen voor het kabinet. Op de meeste punten geeft het ontwerp slechts een eenvoudigen weerklank op de troonrede, tot dat het komt aan de politieke quæstie, door het goevernement in de troonrede op zoo raadselachtige wijze besproken. Daar treedt het in 't hart van de quæstie, en al wat het zegt en verzwijgt heeft beteekenis.

Over de gelijktijdige regeling der drie takken van onderwijs geen woord.

Van het gedeelte der zinsnede, waar de troonrede »wenscht aan Nederland schoolinrigtingen te verzekeren, bij welke het *godsdienstig karakter* sinds eeuwen *door het* [illegible] gevormd en ontwikkeld, *wordt geëerbiedigd*," [illegible] een enkel woord. Maar het ontwerp der Eerste Kamer [illegible] te vreden met daarover een beduidend stilzwijgen [illegible] waren; het plaatst tegenover den wensch der Regering [illegible] eigene inzigten. Het zegt: »Wij achten »het van groot belang dat met den meesten ernst over»wogen moge worden, wat tot eene *grondwettige*" (daar had de troonrede niet van gewaagd) »*billijke* en *voor* »*allen bruikbare* inrigting van ons volks-onderwijs dien»stig is."

Waar de troonrede getuigenis geeft van waarborgen, dat men zal kunnen vooruitgaan in al wat goed en regt is, antwoordt het ontwerp der Eerste Kamer, niet dat men die waarborgen erkent, maar dat men levendig *wenscht* dat het aan Zijne Majesteit zal mogen gelukken om de ontwikkeling van de zedelijke kracht en de stoffelijke welvaart in haren vooruitgang in al wat goed en regt is te bevorderen.

Waar de *troonrede* wijst op de eendragt en de verbroedering van het jongste feest te Amsterdam en 't vertrouwen uitspreekt, dat geen tweespalt en verdeeldheid op onzen bodem wortel zullen schieten, antwoordt het ontwerp der Eerste Kamer:

»Moge het volk, dat nog onlangs in zoovele van »zijne leden het herinneringsfeest van nationale eendragt »vierde, steeds *ware verbroedering* zoeken in *gehecht*»*heid aan orde* en *in eerbied voor de wet*." Hetgeen niet minder beteekenend is dan al het voorgaande.

Eindelijk, op het uitgesproken vertrouwen, dat de Koning door de vertegenwoordigers zal worden ondersteund, antwoordt het ontworpen adres met te wijzen »op het *gemeen overleg van Zijne Majesteit en van de Staten-Generaal*," en smeekt over dat *gemeen overleg* den besten zegen van den almagtigen God.

Het geheele stuk is met veel takt geschreven, met groote en uitnemende gematigdheid, die daaraan niet weinig kracht bijzet. Wij wenschen dat het met dezelfde gematigdheid, die geen warmte uitsluit, en met dezelfde waardigheid zal worden besproken. De Eerste Kamer zal dan eene plaats nemen in het land, die haar meer, dan tot dusverre geschied is, zal doen waardeeren en hoogschatten.

Het volgend ontwerp van adres aan den Koning, tot [illegible]

»SIRE!

1. De Eerste Kamer der Staten-Generaal acht zich gelukkig bij de opening der tegenwoordige zitting van Uwe Majesteit te hebben vernomen, dat de betrekkingen met de andere mogendheden zich voortdurend door welwillendheid en goede gezindheid kenmerken. Wij hopen dat het Vaderland daardoor te meer in de vruchten van den herstelden vrede zal kunnen deelen.

2. Welkom was ons Uwe Koninklijke verzekering, dat de zee- en landmagt met eere aan hare roeping voldoen.

Wij gevoelen met Uwe Majesteit, dat er behoefte bestaat aan onafgebroken zorg voor doelmatige verbetering van het materieel der Marine.

3. Het welzijn van 's Lands koloniën wekt steeds onze hoogste belangstelling op. Wij verheugen ons dat de rust aldaar niet gestoord werd en dat de toestand dier bezittingen over het algemeen gunstig genoemd mag worden.

Mogen de pogingen, die Uwe Regering tracht aan te wenden, tot voorziening in de rampen, op sommige Moluksche eilanden geleden, de beoogde leniging te weeg brengen en door de bijzondere weldadigheid worden ondersteund.

4. Aangenaam is het ons te vernemen, dat de onderhandelingen met het Rijk van Japan reeds tot bevestiging van onze betrekkingen en tot meerdere vrijheid in ons verkeer met dien Staat hebben geleid.

5. Het verheugt ons dat de slavenbevolking in de West-Indische koloniën aan de levendige belangstelling van Uwe Majesteit niet ontgaat, en dat, ook tot voorbereiding eener wenschelijke vrijlating der slaven, hun lot zooveel mogelijk wordt verbeterd.

6. De beschouwing van onzen binnenlandschen toestand geeft veel stof tot erkentelijkheid.

Wij verblijden ons in den bloei van handel, scheepvaart, landbouw en nijverheid, en in het uitzigt op eenen voordeeligen oogst.

7. Met groote belangstelling hoorden wij Uwe Majesteit gewag maken van de zucht Uwer Regering naar bevordering en aanmoediging van alle werken, die de veiligheid en de welvaart des lands kunnen verzekeren. Daaronder behoort voorzeker eene versnelde gemeenschap zoowel inwendig als met het buitenland. Wij zullen elke voordragt daarmede in verband staande onderzoeken, en tot het voortzetten van schulddelging gaarne medewerken.

9. Doordrongen van het besef der behoefte aan onderscheidene wettelijke voorzieningen, hebben wij met genoegen van Uwe Majesteit vernomen, dat wetsvoordragten betreffende de politie der spoorwegen en meerdere onderwerpen, de regterlijke inrigting en andere onafgedaan geblevene voorstellen, in den loop dezer zitting aan onze beraadslagingen zullen worden onderworpen.

Uwe Majesteit zal ons bereid vinden deze wets-ontwerpen met de meeste zorg te overwegen.

9. Ook het openbaar onderwijs vordert dringend eene nieuwe wettelijke regeling.

Wij brengen gaarne hulde aan Uwer Majesteits begeerte om, op het voetspoor Uwer Doorluchtige Vaderen, de onschendbaarheid van al wat tot het gebied des gewetens behoort, tot een voorwerp Uwer bijzondere zorg te stellen.

Wij achten het van groot belang, dat met den meesten ernst overwogen worde, wat tot eene grondwettige, billijke en voor allen bruikbare inrigting van ons volks-onderwijs dienstig is.

10. Het is onze levendige wensch, dat het aan Uwe Majesteit gelukke om sterk door de overtuiging der liefde welke het Nederlandsche Volk U, Sire, en Uw Huis toedraagt, de ontwikkeling van de zedelijke kracht en de stoffelijke welvaart der Natie en haren vooruitgang in al wat goed en regt is, te bevorderen.

Moge het volk, dat onlangs in zoovele van zijne leden het herinneringsfeest van Nationale eendragt vierde, steeds ware verbroedering zoeken in gehechtheid aan orde en in eerbied voor de wet.

11. De Almagtige God schenke Zijnen besten zegen op het gemeen overleg van Uwe Majesteit en van de Staten-Generaal tot heil van het dierbaar Vaderland.

[illegible] *sche Courant* de beschouwing [illegible] daaruit betreffende onzen toestand mededeelt. Wij zijn het echter met haar eens dat zij juist is en achten opmerkelijk wat de *Arnhemsche Courant* op die beschouwing volgen laat. Zij schrijft aldus:

»Een geacht Engelsch blad maakte, onzen toestand besprekende, de volgende zeer juiste vergelijking: Men stelle, zeide het, dat het ministerie Palmerston het parlement tegen zich kreeg als te conservatief, en dat, ter verhelping der kwaal en om de staatsmachine weder in werking te zetten, een Tory-ministerie optrad. Zie daar de ongerijmdheid, die in Nederland gebeurt.

»De vergelijking is juist. Maar als nu in Engeland onder die omstandigheden een Torybewind optrad, zou men dan de daad van Koningin Victoria berispen, welke de Tory's benoemde? In 't minst niet. Maar men zou er, zeer teregt, de nieuwe bewindslieden, de Tory's in het algemeen, uitjouwen, dat zij de publieke zaak op het spel zetten door, onder omstandigheden die voor hen het regeren *onmogelijk* maken, het bewind te aanvaarden. Gij wilt de regeringsmachine, die is blijven hangen, weder in gang zetten — zou men hun [illegible] gij weet dat gij de kwaal slechts erger komt maken. Weg met hen!

»En zoo is het volmaakt in ons land. Wij zwijgen van nevenbedoelingen, maar wijzen alleen op officieel erkende feiten. De overgroote meerderheid der Tweede Kamer drong het ministerie van Hall van stap tot stap, van wijziging tot wijziging, totdat de wet op het openbaar onderwijs het beginsel der gemengde school gaaf en ongeschonden erkende. Een tal van petitien ontwikkelde bezwaren tegen dat beginsel en rigtte allerlei, hetzij met de grondwet hetzij met het publiek belang, onbestaanbare eischen aan de wetgevende magt; herhaalde votums — men denke aan de motie van Groen ten opzigte der petitien — deden blijken, dat de overgroote meerderheid volstrekt ongezind is om die eischen in te willigen, — en wat gebeurt? — Er treden ministers op, die de grieven der petitionnarissen tot de hunne maken, wetende, dat het *onmogelijk* is die grieven bij de wetgevende magt geldende te maken.

»Dat is ongerijmd.

»Dat geeft ons regt aan die mannen? [illegible] Brugghen-Simons, toe te roepen: Gij zet de publieke zaak op het spel.

»Dat geeft regt aan de meerderheid der Tweede Kamer om alle vertrouwen aan die mannen te onthouden,

»Dat geeft regt hun dadelijk af te vragen: wat komt gij doen, gij die weet, dat gij met uwe beginselen niet regeren kunt? Dat gij daarmede niet anders dan onzalige beroeringen kunt te weeg brengen?

»En wat zullen dan de ministers kunnen antwoorden? — De Koning heeft ons benoemd: en Hij heeft het regt naar goedvinden ministers aan te stellen?

»Dat is immers de vraag niet. De vraag is deze: wat kon *u* bewegen het regeringsbeleid ter hand te nemen, overtuigd als gij zijn moest, dat de publieke zaak daardoor *schade moet lijden*."

In onze binnenlandsche bladen is in den laatsten tijd veel sprake geweest van den herderlijken brief van Mgr. Delebecque, Bisschop van Gent. Wij deelen den hoofdzakelijken inhoud van dit belangrijk stuk mede.

De Bisschop spreekt eerst van de godsdienstige beginselen, waaruit zoo zij in de eerste levensjaren worden ingeprent, het geluk van de gezinnen, de vrede der gemeenten, de zekerheid van den Staat, en de heelheid der maatschappij moeten ontspruiten. Van daar de buitengewone zorgen door den Bisschop aan een goed onderwijs gewijd, gedachtig aan het woord van den goddelijken Meester: »Gaat en onderwijst." Over de scholen voor eerstbeginnenden sprekende, zegt de prelaat, dat die, over het algemeen te prijzen zijn, doch nog veel meer zouden stichten zoo de ouders niet te nalatig waren in het ter schole zenden hunner kinderen, daar men in sommige lokaliteiten door de organizatie van volksfeesten, die voor de jeugd der beide seksen het grootste gevaar aanbieden, de vrucht van verscheiden jaren zedelijk en godsdienstig onderwijs vernietigde.

Wat het middelbaar onderwijs aangaat, de Prelaat zegt het diep te betreuren, dat nevens zoovele opvoedingsgestichten er scholen zijn opgerigt, waaruit de godsdienst gebannen is, waar het onderwijs van het eeuwige leven verwaarloosd wordt of door monden geleerd, welke door de Kerk niet geopend zijn. De kinderen, die zonder juiste kennis van God en de pligten, die door Hem zijn voorgeschreven opgevoed worden, loopen het grootste gevaar. *De onbekendheid met de Godsdienst*, zooals de roomsche Opperpriesters hebben gezegd, *is de bron van alle kwaad.*

In de derde plaats behandelt de Bisschop het hooger onderwijs, het eigenlijke hoofdpunt van den herderlijken brief. »Welke bitterheid vervult onze ziel," zegt de Bisschop, »als wij het oog slaan op de in onze bisschoppelijke stad opgerigte hoogeschool! De hoogeschool, die de bron moest zijn van zooveel geluk voor de jongelingen van deze groote stad en omstreken, is helaas de oorzaak van onberekenbare rampen geworden voor de leerlingen die er komen, vóór dat zij gevestigd zijn in de diepe kennis der dogma's, der zedekunde en der geschiedenis van onze heilige godsdienst. Zij gelooven in het onderwijs hunner meesters een sterk en gezond voedsel te ontmoeten voor hun geest en vinden slechts vergif. Ja in deze Hoogeschool zijn, naast eenige professoren, evenzeer door wetenschap als door deugd onderscheiden, anderen geplaatst, die hier openlijk valsche, slechte, godslasterlijk en kettersch ... "

De Bisschop wijst er verder op, dat hij reeds in September 1852 de opplettendheid der pastoors reeds op deze aangelegenheid gevestigd had, maar dat hernieuwde valsche leeringen, door de professoren verkondigd, hem er toe gebragt hadden om zich tot den H. Vader te wenden, die hem den 28 Julij ll. het volgende antwoordde:

»Eerwaardige Broeder!

»Wij prijzen hoogelijk, zoo als hij het verdient, den zoo wijzen en doordachten maatregel, dien gij genomen hebt om de pastoors van uwe diocees aan te manen om met kracht en volharding de ouders te waarschuwen voor de groote gevaren, waaraan hunne kinderen, die de gentsche hoogeschool bezoeken, zijn blootgesteld. Het is Ons zeer aangenaam geweest, dat een dergelijke maatregel door onze Eerwaardige Broeders, de Bisschoppen van Doornik en Brugge genomen is. Wij zijn er innig van overtuigd, dat uwe groote herderlijke bezorgdheid en uwe waakzaamheid u er meer en meer toe zullen brengen om uwe opletendheid, uwe zorgen en uwe pogingen te verdubbelen, om alle middelen aan te wenden, dat de verwoestingen dezer verschrikkelijke pest uwe kudde niet besmetten en verdelgen. Wij nemen deze gelegenheid te baat, om u op nieuw de bijzondere welwillendheid te betuigen, welke Wij u toedragen.

»PIUS IX, Paus."

Na de mededeeling van dit schrijven zegt de Bisschop zich verpligt te hebben gevoeld om zelf voor de groote dwalingen te waarschuwen die op de gentsche hoogeschool worden onderwezen. »Gij weet, zegt hij, dat onze heer Jezus Christus zelf de Kerk heeft gesticht en voortgaat met haar te beschermen en te besturen.

»Welnu, deze Kerk, één, katholiek en apostoliesch wordt als een menschelijke instelling voorgesteld, als een gevolg van gelukkige omstandigheden, als een uitvinding der Pausen. Diezelfde Pausen zijn, volgens de leer van een der professoren, niets anders geweest, dan geweldige tirannen, onderdrukkers van het menschelijk geslacht, gedurende het gansche tijdperk der middeleeuwen, tot dat Luther, Zwinglius en Calvinus, en andere hervormers der XVIe eeuw den menschelijken geest hebben vrij gemaakt van het schandelijk juk, waaronder hij zuchtte.

»Een ander professor is nog verder gegaan, hij loochent de erfzonde en bijgevolg alles wat daaruit voortspruit.

»Een derde, de dwaling van Arius hernieuwende verklaart dat Jezus Christus geen God is; dat de Apostel Paulus Hem het eerst dien titel gegeven heeft, en dat niet vóór de 4de eeuw de Godheid van Jezus Christus erkend geworden is.

»Gij verwacht niet van ons dat wij zulke lasteringen zullen wederleggen; het is voldoende dat wij ze u aanwijzen en dat gij weet, dat zij op de gentsche hoogeschool met andere nog grootere dwalingen onderwezen zijn."

De Bisschop haalt daarop deze uitspraak van het koncilie van Lateranen aan: »Aangezien dat de eene waarheid niet kan strijdig zijn aan eene andere waarheid, zoo verklaren wij geheel en al valsch, iedere beweering die de waarheid der Openbaring tegenspreekt. Wij verbieden strengelijk het tegendeel te onderwijzen en wij bevelen hen, die deze dwaze leeringen volgen, te schuwen en te straffen, als menschen die zeer noodlottige ketterijen verkondigen, als verfoeijelijke en schandelijke dwaalleeraars en ongeloovigen, die trachten het katholiek geloof omver te werpen."

Verder wijst de Prelaat op de gevaren van eenige letterkundige kringen te Gent, waar door mannen, uit andere landen verbannen, de meest bedorven leerstellingen worden verkondigd, en eindigt aldus:

»Waakt dan, katholieke ouders, over uwe kinderen. Ziet toe in welke handen gij uw kostbaren schat toevertrouwt, vraagt uwen Herders om raad als gij eene school moet kiezen, welk ook de graad van onderwijs zijn moge dien gij begeert.

»En gij, waarde medewerkers, houdt niet op met ons en onzen H. Vader te arbeiden aan het behoud van het geloof, de zeden en de rust van ons schoon Vaderland."

De kommissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het aanbieden van eene lijst van drie kandidaten voor het voorzitterschap dier Kamer gedurende de tegenwoordige zitting, zal heden middag ten vijf ure bij den Koning worden toegelaten, om zich van hare taak te kwijten. Men verwacht dat de keuze spoedig volgen zal, en dat de Kamer dan morgen, Vrijdag, des middags ten een ure, eene zitting houden zal, waarin de benoemde voorzitter zitting nemen zal en de werkzaamheden der vergadering zullen worden voortgezet.

De *Amersfoortsche Courant* is door haren uitgever-redakteur den heer Mr. L. Zegers Veeckens, aan den heer A. H. van Cleeff, van Rotterdam overgedaan. De heer van Cleeff, welke te Amersfoort zich gaat vestigen, zal die Courant met primo Oktober e. k. als uitgever-redakteur aanvaarden.

Het hooger beroep in zake van de stad Leiden tegen den Staat ... de appellante thans ook geantwoord heeft op het meldenteel appel, en dat door het provinciaal geregtshof in Noord-Holland als pleitdagen zijn vastgesteld 23 en 30 Oktober en 6 en 13 November e. k.

Tot leden van het kollegie van kuratoren der stadsarmen scholen werden benoemd ter jongste zitting van den gemeenteraad de heeren Dr. J. J. Viotta en mr. H. J. van Lennep, in plaats van mrs. Bosch van Drakestein en H. Bosscha.

Daarna is de zitting overgegaan in geheim komité tot behandeling der nog ingekomen bezwaarschriften tegen de equivalent belasting.

Men weet, dat de minister van Kolonien heeft medegedeeld, dat hij het rapport van de staats-kommissie voor de zaak der emancipatie tot onderzoek had gezonden aan den gouverneur van Suriname, van wiens zaakkennis en eerlijkheid hij zooveel verwachtte. Men deelt ons thans voor zeker mede, dat dezer dagen door den kol. Schimpf aan den minister is te kennen gegeven, dat hij het plan van emancipatie van de staats-kommissie heeft overwogen en aan de elders verkregene ondervinding getoetst. *De uitslag van dat onderzoek was; dat de gouverneur het voorgestelde plan in de meeste opzigten afkeurt en alzoo onuitvoerbaar acht.* (*Indier.*)

Door den minister van Justitie is onder dagteekening van den 13den September 1856, eene cirkulaire gerigt aan de heeren prokureurs generaal bij de provinciale geregtshoven, ten einde hunne aandacht te vestigen op de misbruiken, die ten schade der notarissen, der schatkist, der wet en der ingezetenen, zouden worden gepleegd door personen, welk ... onbevoegd zich in ... handelingen behoorende tot het notariaambt. De minister heeft daarbij voorgeschreven ... kandidaat-notarissen, die zich tot zulke praktijken leenen.

Bij den minister van Financiën is ontvangen eene som van ƒ 27.50, door een onbekende, tot voldoening van verschuldigd bevonden successieregt, in een coupon en een muntbiljet ingezonden.

In den *Courrier de la Meuse* leest men:

»Wij meenen den landbouwers te moeten herinneren, dat de witte kapellen in dezen tijd hunne eijeren leggen waaruit de koolrups komt, die groote verwoestingen aanrigt. De eijeren zijn aan hunne oranjekleur ligt te onderscheiden, en men behoeft ze slechts tusschen de vingers te wrijven om ze te vernietigen. Zoo doende kan men zich voor het volgend jaar tegen hunne verwoestingen vrijwarren."

Men schrijft uit 's Gravenhage aan de *Arnh. Ct.*:

»Naar wij vernemen is het budget van het departement van marine op een aanzienlijk lager eindcijfer gebragt, dan dat van het vorige jaar. Zijn wij wel goed onderrigt, dan zou dat verschil eenige tonnen gouds bedragen."

Men verzekert dat de minister van marine het voornemen heeft, om op 's rijks werf te Hellevoetsluis eene industrieschool op te rigten voor jonge werklieden.

(*E. U.*)

STATEN-GENERAAL.
EERSTE KAMER.

Zitting van Donderdag 18 September.

In deze zitting, door 28 leden bijgewoond, heeft de Voorzitter berigt dat door de afdeelingen verkozen zijn:

tot hare voorzitters, de heeren: van Dam van Isselt, van Swinderen, Insinger en Blankenheijm;

tot hare onder-voorzitters, de heeren: d'Ablaing van Giessenburg, van Nispen van Pannerden, Paspoort van Grijpskerke en Borski; en

tot leden voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de Troonrede, de heeren: ... van Benthuizen, van Hijckevorsel, Insinger en van ... Deze kommissie heeft haar ontwerp-adres ter tafel gebragt, dat tot onderzoek naar de afdeelingen is verzonden.

De Voorzitter heeft tot leden der afzonderlijke Kommissie voor de Stenographie der Kamer voor dit zittingjaar benoemd de heeren van Hijckevorsel, 't Hooft van Benthuizen en Bosch van Drakestein.

De Vergadering is daarop tot des namiddags ten half vier ure geschorst.

Bij de hervatting der werkzaamheden heeft de Kommissie voor het adres van antwoord op de Troonrede haar ontwerp, gewijzigd naar de daarop in de afdeelingen gemaakte aanmerkingen, ter tafel gebragt.

De Vergadering heeft alstoen besloten de beraadslagingen deswege te houden op aanstaanden Zaturdag, in eene des voormiddags ten elf ure aan te vangen zitting.

Aan het slot der zitting zijn door de Kamer tot leden der Kommissie voor de Huishoudelijke aangelegenheden verkozen de heeren van Nispen van Pannerden en van Beeck Vollenhoven.

's GRAVENHAGE, 18 Sept. Z. K. H. de Prins van Oranje wordt Zondag aanst. van Hd. buitenlandsche reis in de rezidentie verwacht.

— Naar men verneemt zal de jeugdige erf-groothertog van Saksen-Weimar-Eisenach, die een geruimen tijd op ... stedelijk badhuis te Scheveningen de baden heeft gebruikt, en ook van daar eenige uitstapjes hier te lande gedaan heeft, Zondag van daar naar Eisenach terugkeeren.

— Naar men verneemt zal de tentoonstelling van bloembouquetten, die Maandag aanst. ten twee ure in het gebouw der Teeken-akademie alhier zal geopend worden, voor zoo veel thans reeds bekend is, de vorige in rijkdom en schoonheid verre overtreffen. De zaal en tafels zullen door den heer van Meerbeke gedekoreerd worden. Het geheel zal een prachtig aanzien opleveren.

— In de rezidentie is aangekomen en aan het *Hôtel Paulez* afgestapt, de heer mr. J. B. Baron van Hugenpoth tot den Beerenclaauw, adv.-gen. bij het prov. geregtshof in Noord-Braband. Men brengt thans ook deze komst in verband met de nog openstaande betrekking van kommissaris des Konings in de provincie Noord-Braband. Ook is alhier aangekomen de heer mr. J. Versteit, raadsheer in gemeld geregtshof.

SNEEK, 15 Sept. Van 6 tot en met ... dezer zijn in deze provincie 52 runderen aan de besmettelijke longziekte gestorven of afgemaakt, ... daardoor het gezamenlijk getal sedert 1 Jan. dezes jaars 3049.

WORMERVEER, 17 Sept. Heden waren aan de markt alhier aangevoerd ... kaas. De prijzen waren ƒ 30 voor kleine en ƒ ... voor middelbare, per 50 Ned. ℔.

Gisteren te Purmerend, voor kleine ƒ 30 1/2 en voor middelbare ... per 50 Ned. ℔.

MOERGESTEL, 17 Sept. De oogst van boekweit overtreft dien van alle andere produkten, men zamelt thans in van de 30 tot 36 ned. mudden van een bunder. De aardappeloogst, waarmede men is begonnen, laat zich goed aanzien; de vrucht is goed van smaak en het beschot ruim.

(*Amst. Cour.*)

DEDEMSVAART, 16 Sept. Gisteren en eergisteren hebben hier demonstratien onder de turfarbeiders plaats gehad. Ten getale van ... dan honderd trokken

veldwaarts om nog meer arbeidende makkers te bewegen, insgelijks het werk te staken ten einde verhoogd loon te krijgen. Daar het met bedreiging van doodslaan, enz. vergezeld ging, werd dit doel bereikt. Gepasseerde week heeft een arbeider zijn meester eveneens met een zoogenaamde kantertrap derwijze gedreigd, dat deze »moord" roepende, zich door de vlugt heeft moeten redden. Men ziet met belangstelling den uitslag dezer gisting te gemoet. (*Hd.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Sept. De zaak van Neufchatel blijft de aandacht trekken. Men gelooft alhier niet dat Pruissen den oorlog aan Zwitserland verklaren zal, maar het berlijnsch kabinet wil tot een diplomatieke oplossing geraken, die beletten kan dat dergelijke betreurenwaardige feiten zich herhalen. Zoowel de graaf von Hatzfeld te Biarritz, als de graaf von Berndorff te Londen, hebben voorschriften om er op aan te dringen dat Frankrijks en Engelands bemiddeling de onbetwistbare regten van de pruissische Regering doe eerbiedigen, behoudens de onderhandelingen over de grondslagen eener billijke schikking.

— De Regering heeft niet willen toelaten dat het *Mémorial du Loiret* voor twee maanden den *Moniteur du Loiret* vervangen zou, zelfs als het zich van alle staatkundige beschouwingen onthield. De prokureur-generaal van het keizerlijk hof van Orleans heeft den heer Leon Lavedan, hoofdredakteur der beide bladen, bij zich laten ontbieden en hem beteekend dat hij op straffe van gevangenis en boete terstond de uitgave van den *Mémorial* te staken had; de heer Lavedan kreeg niet meer dan een half uur om zich te beraden. De *Moniteur du Loiret* zal den 6n November, wanneer de twee maanden schorsing verstreken zijn, weder het licht zien.

— De spaarkassen te Parijs hebben in den afgeloopen week 71.000 franken meer terug gegeven dan ontvangen. Men schrijft dit aan de duurte der levensmiddelen en de hooge huishuren toe.

— Tengevolge der geldkrizis wordt het elken dag moeijelijker om zilvergeld te ontvangen. De bank die het vroeger in de kens list of men in goud of zilver betaald wilde worden, doet nu al haar uitbetalingen in goud. Zooals altijd zal de schaarschheid van zilver nog toenemen, daar ieder het nu zoo lang mogelijk bewaart en aan den omloop onttrekt. Een dalende beweging der beurs komt dezen toestand nog meer kompliceeren.

— Wie ook aan de beurs zijn fortuin verliest, de wisselagenten zeker niet. De heer Billand verkoopt zijn plaats voor [illegible] heeren Santrace (kleinzoon van den berigten generaal uit de omwenteling) en Chantien hebben nu de hunne voor 200,000 franken verkocht. Een derde de heer Rodriguez weigert er twee en een half millioen voor.

— De dagbladen van Konstantinopel melden, dat de Russen, de Bug en Nicolaieff dusdanig versterkt hebben, dat een aanval alleen van de landzijde mogelijk zoude zijn.

Er moet sprake zijn van eene vereeniging van het italiaansche spoorwegnet met Duitschland.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Sept. De parijzer korrespondent van den *Morning-Post* schrijft, dat de oorlogschepen, die zich op dit oogenblik in de haven van Toulon bevinden, bestemd zijn om zich met het engelsche eskader te vereenigen, dat misschien naar de baai van Napels gezonden zal worden. Het schijnt intusschen zeer twijfelachtig of er van de expeditie wel iets komen zal; ten minste in Engeland-zelf leest men nog niets van nadere uitrustingen.

De *Board of Trade*, heeft bekend gemaakt dat de napelsche Regering een besluit heeft uitgevaardigd, waardoor de britsche schepen, geladen bij den invoer in [illegible], in de napelsche havens op gelijke voet gesteld geworden met de nationale schepen.

— Met de laatste berigten uit Amerika verneemt men aangaande van St. Domingo, dat dat gedeelte van het eiland, het welk tot hiertoe aan den prezident Santana onderworpen was, thans eigenlijk in de magt is van den spaanschen konzul, die Santana gedwongen heeft zich uit het publiek leven terug te trekken; thans onderhandelt het nieuwe kabinet met den ex-prezident Baez, opdat deze naar St.-Domingo terugkeere, op voorwaarde van geen [illegible] maatregelen te nemen tegen [illegible] ders. Hierin moet, naar men zegt, Baez hebben toegestemd.

De amerikaansche bladen, de beslechting der geschillen tusschen de Vereenigde Staten en Engeland aangaande Centraal-Amerika bespreekende, beweren dat deze te danken is aan de tusschenkomst van eenige partikuliere personen in de beide landen, welke Honduras bewogen zoude hebben het betwiste gebied voor zich-zelf aan te vragen.

Uit Mexico verneemt men, dat het kongres het beginsel van vrijheid van geweten in de konstitutie, met 67 tegen 44 stemmen verworpen heeft.

Berigten uit Buenos-Ayres melden, dat de Regering van dien Staat de havens van Bahia Blanca en d'El Carmen tot vrijhavens voor alle handelsvaartuigen verklaard heeft.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 16 Sept. De duitsche dagbladen verzekeren dat ons kabinet besloten heeft dat het occupatie-leger zijn verblijf in de Vorstendommen zou verlengen tot aan de regeling der grensscheiding van Bessarabie. De quaestie schijnt volstrekt nog niet geregeld, en de russische kommissarissen volharden in hunne weigering om Bolgrad af te staan.

— Een detachement troepen van Widdin, is den Donau overgetrokken en bezet Kalafat op den linker wallachyschen oever; men zegt dat die troepen zullen aangewend worden ter herbouwing der vestingwerken van Kalafat.

— Men ziet niet de minste toebereidselen, die het vertrek der oostenrijksche troepen van het grondgebied der vorstendommen aankondigen.

— Het berigt der ontruiming van den Pireus door de fransch-engelsche krijgsmagt, welke den 27 Augustus had moeten geschied zijn, is niet bevestigd.

— De *Triëster-Zeitung* schrijft: Met het gisteren uit Alexandrië hier aangekomen stoomschip der Lloyd, Australië zijn onder begeleiding van den professor Dr. Mittirantzer van Brixen ook 8 kweekelingen uit het katholiek missie-instituut uit Chartrum in Centraal-Afrika aangekomen.

BERLIJN, 16 Sept. Tusschen Uruguay en Pruissen, optredende voor den duitschen Bond, is een traktaat van koophandel en scheepvaart gesloten. Dit traktaat is door de wetgevende kamers van Uruguay goedgekeurd.

— In de zaak van den Sondtol heeft de stad Lubeck tegen de kapitalizatie der regten geprotesteerd, zoo Denemarken er ten minste niet in toestemt, om het tranzitoregt, dat het op de koopmansgoederen heft, welke door het hertogdom Lauenburg vervoerd worden, te laten varen.

— Generaal graaf von Kisseleff moet den 16den van Moskou naar Petersburg vertrekken, en gaat van daar regtstreeks naar zijn post te Parijs.

— Algemeen wordt hier verzekerd dat Oostenrijk in Italië hoe langer hoe meer troepen te zamen trekt.

— De *Messager de Berlin*, een fransch dagblad, dat in deze stad uitkomt, is door de policie in beslag genomen.

— Omtrent de kathedraal te Moskou leest men de volgende bijzonderheden:

[illegible] Aug. 1326, en zulks ten gevolge van een [illegible] gehouden door den metropolitaan van Moskau tot den grootheitog Johan Danilowski; deze zeide namelijk: »Wilt ge mij in mijne grijsheid gelukkig maken, bouw dan in dit oord een tempel, ter aanroeping der Heilige Maagd en gij zult doorluchtig onder de vorsten zijn; uw geslacht zal groot onder allen zijn; mijn gebeente zal in zijn ommuring rusten; de heiligen zullen deze stad komen bewonen en uw zwaard zal uwe vijanden kastijden." De grijzaart zag evenwel de voltooijing er niet van, want de kathedraal werd eerst, na zijn overlijden, den 4 Aug. 1327 ingewijd.

Destijds waren de kunsten te Moskou niet in bloei en in 1472 was de tempel bereids in zulken staat, dat de grootvorst Jan Vasilievitch zich genoodzaakt zag hem geheel te herbouwen. Dit werd verrigt door zekeren Aristotele Fioravanti van Bologna, die de kerk bouwde gelijk ze nu bestaat. De hoogte er van tot aan den grooten koepel is 126 engelsche voeten, hare breedte 81 voet. De [illegible], die dezelve versieren, zijn in [illegible] afgebeeld en op gouden platen uitgevoerd.

De oude [illegible] beschilderde muren, de halve duisternis, die in de kerk heerscht, welke slechts door eenige getralied vensters het licht ontvangt, de historische herinneringen aan de kerk verbonden, dat alles is hier zeer geschikt om op het gemoed des toeschouwers diepen indruk te maken. Het was in dien tempel dat de russische vorsten den Heere kwamen aanroepen als het vaderland in gevaar verkeerde. 't Is daarom zeer verklaarbaar waarom die Keizers, sedert meer dan 300 jaren, zich in de Kathedraal van Maria Hemelvaart doen kroonen en zalven.

Tzar Jan de vreeselijke was in de 14de eeuw de eerste, die in deze kathedraal gezalfd werd. De keizerlijke insignes bevonden [illegible] kroon [illegible] scepter, en den kloot van Wladimir Monomak en het heilige kruis.

Den 7 Mei 1724 liet de Keizerin Katharina, tweede Gemalin van Peter den Groote, zich volgens den Oosterschen ritus kroonen.

ITALIE.

ROME, 8 Sept. In de diplomatieke kringen heerscht eene groote bedrijvigheid. Graaf Rayneval, wordt alle oogenblikken verwacht. De markies Bargalli, vertegenwoordiger van Toskane, die tot het einde van Oktober verlof had, is reeds te Rome teruggekeerd. De heer von Kisseleff, minister van Rusland en graaf Colloredo, minister van Oostenrijk, houden voortdurend konferentien met den Kardinaal Staats-Sekretaris.

Het goevernement heeft met eene industriëele maatschappij een kontrakt gesloten, om de moerassen van Ostia in een gezonden staat te brengen.

Men spreekt van een verandering bij het ministerie van Finantiën.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 September.

GETROUWD (17 Sept.): C. L. van Gyen, te Soerabaya, met J. M. T. Pijpers.

BEVALLEN (16 Sept.): A. M. A. Steenhof, geb. Schoonhoeft, D. — C. W. Zeiler, geb. Metz, D. — (17 Sept.): F. C. Reesse, geb. Jansen, D.

OVERLEDEN (13 Sept.). L. Obenhuysen, 3½ j. — (14 Sept.): C. M. Saffit, geb. Hillebrand, 37 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	17 SEPT.	18 SEPT.		4½ u. gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	$63\frac{13}{16}$	63⅞	à 63⅞	$63\frac{13}{16}$
Dito Dito	3	75½	7[illegible]	75½	75⅜
Dito Dito	4	$95\frac{5}{16}$	95¼	$95\frac{5}{16}$	
O. I. Leening 1844	4				
Amortisatie	3½	90⅝			
Handel-Maatschappij	4½	123			
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche-dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank.					
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	$51\frac{11}{16}$	51⅝		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	24⅝	$24\frac{7}{16}$	24⅜	24½
Nieuwe	3	43¾	43¾	$43\frac{13}{16}$	
Binnenlandsche	3	$39\frac{5}{16}$	39⅛	$39\frac{5}{16}$	39⅜
Cert. Coup. Sp. Com.		$5\frac{7}{16}$	5⅜		
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	45	$44\frac{15}{16}$	$45\frac{1}{16}$	45
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	103½	103⅛	103¼	
Dito A°. 1828—1829	5	103	102¾		
Negot. 1831 en 1833	5	92			
Nieuwe Engelsche	4½				
Negot. 1840	4	85⅜	85¼		
Dito *Stieglitz*	4	85⅛	85		
Dito Nieuwe	5				
Certifikaten te Hamburg	5		93⅞		
Inschr. op 't Grootboek	6	63			
Dito Certifikaten	6		64⅜		
Polen, Obligatiën	4				
Aandeelen 1835					
Oostenrijk, Metalliek	5	76¼	76¼	76¼	$76\frac{3}{16}$
Dito Nationale	5	77[illegible]	[illegible]	77[illegible]	$77\frac{11}{16}$
Dito 1846 Metal.	2½	[illegible]	39[illegible]	39[illegible]	
Dito 1851 en 1852	2½	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Dito Nieuwe	5	84[illegible]	$84\frac{11}{16}$	84[illegible]	84½
Dito 1854	5	84⅝	$84\frac{11}{16}$	84⅝	84⅝
Weener Bank	5		81		
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250			362		
Nieuwe dito 1854			322½		
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			1⅜	1[illegible]	
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	5		101⅛		
Louisiana, te Londen	5	99⅛			
Brazilië	5	99			
Dito 1843	5				
Mexiko, te Londen £ 100	3	21⅝	$21\frac{7}{16}$	21½	
Dito Onbepaalde	3	21½	$21\frac{7}{16}$	21½	
Peru	4½		78		
Grenada, dito à £ 100	2½	$21\frac{9}{16}$	21	21[illegible]	
Dito Uitgestelde		$7\frac{7}{16}$	$7\frac{7}{16}$	[illegible]	
Ecuador		$14\frac{3}{8}$		[illegible]	
Venezuela, te Londen	4½	30⅜	30[illegible]		
Dito Uitgestelde	4½	13½	[illegible]	13½	
Grieken, B. à £ 100	5				

N. 3 pc. Stiegl. $93\frac{7}{16}$, 3 O. $9[illegible]\frac{3}{16}$, [illegible] Aand. met Lot. fl. 500 *f* 1510; O. B. A. *f* [illegible]; Grén. onb. $21\frac{7}{16}$, ¼; Venez. onb. 30⅛.

De markt verkeerde op nieuw in eene flaauwere stemming, en werden voornamelijk de spaansche en zuid-amerikaansche tot verlaagde koers afgegeven.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	55[illegible]	Livorno	2/m. *f*	39⅜
»	zigt »	55[illegible]	Napels	»	86
Bordeaux	2 m. »	54⅞	Petersburg	»	1.83¾
»	zigt »	[illegible]	Weenen	6/w.	[illegible]
Madrid	3/m. »	[illegible]	Augsburg	»	[illegible]
Cadix	»	[illegible]	Frankfort	»	[illegible]
Seville	»	[illegible]	Hamburg	2/m.	[illegible]
Bilbao	»	[illegible]	»	zigt	[illegible]
Lissabon	»	[illegible]	Londen	2/m.	[illegible]
Porto	»	[illegible]	»	zigt	[illegible]
Genua	2/m. »	46⅜	Rotterdam		[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Sept. Belg. Int. [illegible] Obligatiën

3 pc. —; id. 4½ pc. 97⅞, Spanje 1—3 pc. 24⅝, Binnenl. 3 pc. 39⅞; Romeinen 5 pc. 86; Oostenrijk Met. 5 pc. 80; id. Nat. 5 pc. 81⅞.

PARIJS, 18 Sept. Fransche 4½ pc. 92.75; 3 pc. 70.50, 3 pc. Spanje 39⅞; id. 1½ pc. 25; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. —.

MADRID, 11 Sept. 3 pc. Schuld 41.85, id. 1½ pc 26.25.

LONDEN, 18 Sept. Cons. 94⅞; Spanje buit. 3 pc. 44; id. 1½ pc. 25; Comité-Bew. —; Pass. —; Rusl 5 pc —; id. 4½ pc. —; Holl. 4 pc. 99; id. 2½ pc. 63½; Sard 5 pc. —; Braz. —; Peru 4½ pc. 79½; Gren. uitg. —; id. werk. 7⅞; Mexiko 3 pc. —; Portugal 4 pc. —; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 18 Sept. Met. 5 pc. 83; id. 4½ pc. 72⅝; Bank-Aktiën 1072; Credit Anst. 378½; Wissel op Londen 10 04; Amst. —; Parijs 122; Goud —; Zilver 4⅞.

BERLIJN, 18 Sept. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 106⅞; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 19¼; Parijs 79; Amst. 142⅞; Weenen 107½; Petersburg —.

HAMBURG, 18 Sept. Spanje 1½ pc. 36⅝; id. 3 pc. 23; Rusl. 5 pc. 101⅞; 3 pc. Mexikanen 12; 5 pc. Sardinië 91⅞; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 18 Sept. 5 pc. Met. 78⅞; 1½ pc. Spanje binnenl. 24 7/16; id. 3 pc. 39⅞; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	ƒ 28,20	a —	Pruissische	ƒ 34⅞	a —
Napelsche	- —,—	„ —	Spaansche	- —,—	„ —
D.v. in £St.	- 11,62½	„ —	Hamb. Russ.	- 36½	„ —
Eng. Russen	- 12,—	„ —	Russ. in Z. R.	- 37½	„ —
Fransche	- 55½	„ —	Pools: in „	- —	„ —
Belgische	- 55½	„ —	„ „ Fl.	- 27½	„ —

Nationale Metalliek ƒ —,—. Buitenl. Spanje ƒ 55 per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à ƒ 10 per Stuk	ƒ 9.75	à 9,85
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,75	» 11,85
» Pistolen	» 9,60	» 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40

Baren Goud en Specien à ƒ 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10½ a 11 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	ƒ 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,73	» 1,76
Zilver 1000 à 950	ƒ —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

3½ pCt. PRUISSISCHE AANDEELEN VAN 1855 à Th. 100. *Tweede Uitloting van 30 Seriën, welke heeft plaats gehad te Berlijn, op 15 September* 1856.

Serie	42	169	245	391	469	765	863	1131
	55	180	316	392	542	815	936	1209
	79	182	319	411	715	855	968	1403
	81	211	390	443	722	839		

Losbaar 1 April 1857 à Th. 110.

OBLIGATIEN BRAZILIE. — De coupons, verschijnende 1 Oktober aanstaande der leeningen ten laste Brazilië van 1824, 1825, 1829 en 1839, zullen alsdan bij de verschillende agenten worden betaald.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 18 Sept. Rogge. Verkocht: 148/2 ℔ Amerikaansche ƒ 200 6/w. — Gerst. 133/2 ℔ Reval ƒ 310 6/w. — Moutwijn ƒ 24,25; Jenever ƒ 29,75; Amst. Proef ƒ 31,—, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 18 Sept. Boter; 1ste kwal. ƒ 58 a 59; 2de dito ƒ 55 a 57; 3de kwal ƒ 53 a 54.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 17 Sept. Jonker, Maria Elisabeth, Batavia. - Nicolle, Conqueror, Livorno.

HELVOET, 17 Sept. Cramer, Mentor, Wilmington. - Hamon, Chevrette, St. Malo.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

STOCKHOLM, Kroonprinses Louize, Koot Visser: 4751 staven, 2 bossen zweedsch IJzer, W. Kokman, te Dordt.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Sept., in lading naar:

Wesel.	F. Beijer, Jonge Wilhelmina.
Maintz.	B. Eingschreiber, Mainz N°. 5.
Ludwigh en Mannheim.	M. Schmackenberger, de Rijn.
Mannheim.	J. G. Kroll, Hoffnung.
Frankfort.	G. Caldenhoven, Frankfort N°. 25.
Duisburg.	B. F. Timmerman, Weldadigheid.
Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Wilhelmina.
Urdingen en Ruhrort.	J. Hell, Johanna.
Keulen.	Th. Camp, Cöln N°. 11.
Dusseldorp en Neuss.	G. Kniter, Adriana.

Rijnhoogte. ARNHEM, 18 Sept. 1 el 88 duim.
KEULEN, 18 „ 6 vt 31½ „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 22 September, 's avonds ten vijf ure.

1. Huis en Erve, Heerengracht, KK 145. — 2. Twee Huizen en Erven, Singel, F 281 en 282. — 3. Huis, Achterhuis en Erven, Spiegelgracht, CC 280. — 4. Huis en Erve, Reguliers-Breestraat, X 51, alsmede het daarachter staande Huis en Erve, in den Houtzagersgang, X 50. — 5. Huis, Tuin en Erve, Bloemgracht, MM 15. — 6. Huis en Erve, Botermarkt, Y 537. — 7. Twee Huizen en Erven, Prinsengr., NN 530. — 8. Huis en Erve, Prinsengracht, NN 537. — 9. Dito, Zandstraat, C 211. — 10. Dito, Utrechtsche Dwarsstraat, Z 324. — 11. Dito, Leidsche Kruisstraat, CC 125 — 12. Dito, Nieuwendijk, H 16. — 13 Twee Huizen, Tuinen en Erven, Noorderstraat, AA 409 en 410. — 14. Twee Huizen en Erven, Anjeliersgracht, Bontekoegang, PP 511 en 512. — 15. Huis, Achterhuis en Erve, Lindengracht, QQ 143, benevens twee Achterhuizen en Erven, in den Fortuinengang, QQ 149 en 150. — 16. Huis en Erve, twee de Tuindwarsstraat, CC 139. — 17. Dito, Zandstraat, C 177. — 18. Dito, Singel, G 389. — 19. Dito, Oostenburger Middenstraat, T 95. — 20. Huis, Achterhuis en Erve, Bloemgracht, MM 8. — 21. Huis en Erve, Passeerdersgracht, HH 411. — 22. Huis, Achterhuis en Erf, Bloemstraat, DD 166. — 23. Huis en Erve, Halvemaansteeg, Y 526. — 24. Dito, Foeliedwarsstraat, U 403. — 25. Dito, St. Nicolaasstraat, H 417.

Advertentiën.

(2546) Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, voorzien van de H. H. Sacramenten der Stervenden, onze beminde Broeder BERNARD WILLEM NAGEL, in den ouderdom van 37 jaren.

HOOGEZAND, 15 Sept. 1856. Namens Broeders en Zusters I. H. T. NAGEL.

Wordt gevraagd tegen P°. November ek., eene bekwame **Keukenmeid**, R. C. Godsdienst Opgave waar en hoelang gediend, onder Lett. C. G. bij den Uitgever dezer Courant. (2550)

Gevraagd tegen P°. November ek., eene **Tweede** of **Werkmeid**, R. C. Godsdienst. Opgave te doen waar en hoe lang gediend. Adres onder Lett. B. W. bij den Uitgever dezer Courant. (2551)

Dezen morgen ontvingen wij het bezoek van een onzer vrienden, die van een der geachtste ingezetenen in Rotterdam (*) in last had ons te berigten, dat hij door de **REVALENTA** van eene onderbuikskwaal (eene hardnekkige diarrhaea) in korten tijd volkomen genezen was. Hij had al langer dan een jaar daaraan gesukkeld en al de voorgeschreven medicijnen hadden hem niet daarvan kunnen bevrijden.

Wij zagen dezer dagen ook eene openbare aanbeveling der **REVALENTA** door eene Italiaansche Dame, die acht jaren gesukkeld had, erger en erger geworden en de laatste drie maanden bedlegerig geweest was; zij had al-tijd geweigerd de Revalenta ... zij toe- ... zeer spoedig genezen. Haren eigenzin veroordeelende roept zij andere zieken toe: *Averne in me uno specchio!* (Spiegel u aan mij!)

Slechte Spijsvertering,

zuur, maagpijn, opgezetheid, hartwater, verstoppingen, diarrhaea, gal- en zenuwziekten en eene menigte andere onpasselijkheden, die door slechte spijsvertering ontstaan, worden door **DU BARRY'S REVALENTA** genezen. Zij geneest ze in den grond, daar zij bij de ontstemde organen, waardoor zij ontstaan, de natuurlijke werking herstelt. Het is een voedingsmiddel, dat ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avondeten vervangt, naar verkiezing van den gebruiker en dikwijls goedkooper is dan andere spijzen. Men bereidt ze op verschillende wijzen.

Verkoophuis en de bekende Depôts, (2549)

Men vraagt eene **Gouvernante**, tot het geven van grondig onderrigt in de Nederduitsche en Fransche Taal, alsmede op de Piano. Adres Let. R. aan den Uitgever dezer Courant. (2552)

De in alle Duitsche landen zoo gunstig bekende **PILLEN** van den Beijerschen Geneesheer DR. MATHIAS LANG, zijn ook in Nederland door bemiddeling van het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts voor 75 Cent en ƒ 1,40 het Doosje te verkrijgen. Zij genezen Maagkramp, afwisselende heete en koude Koortsen, pijn in Leden, Podegra, Klierziekte, Waterzucht, Geelzucht, Duizelingen, Aambeijen, Hypochondrie, Zinkingstoffen, Verzweringen, Beeneters, Buikloop, Pokken, Mazelen en Roodvonk, Griep, St. Vitus-Dans, Braakloop en nog andere Ziekten, die beter in het Boekje dan hier opgenoemd kunnen worden. Tegen *Podegra*, *Stijfte in de Leden* en *Verlammingen* zijn zij met goed gevolg gebruikt.

Eene Brochure met gebruiksaanwijzing en attesten is in de Dépôts te verkrijgen.

Broeder Lucas, een geneeskundige van de orde der Franciskanen, beveelt ze zeer aan tegen Koortsen, waterzucht, Longontsteking, Scheurbuik, Verstoppingen, Klieren en Wormen; hij werd door de orde naar het heilige land gezonden om der lijdende christenheid hulp te brengen en zond ons een hoogst gunstig berigt, onder dagteekening, Jeruzalem 11 September 1841, dat men in de brochure vinden kan. (2279)

(2482) Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, en alom, is te bekomen voor ƒ 1.75:

MARIA HAZEBROEK,

DE HEDENDAAGSCHE KOOKKUNST

OF DE WETENSCHAP OM

Lekker en Goedkoop te Eten en te Drinken.

Derde druk. Geheel omgewerkt en met tal van Recepten verrijkt, door

J. P. GROS,

Eerste Kok van Wijlen Z. M. Willem I.

Vermeerderd met eene Handleiding omtrent het Voorsnijden en het Bedienen der Tafel, als ook met eenige Tafel-Menus. Opgehelderd door Houtsnee-Figuren. Bijzonder aanbevelenswaardig is dit Boek ook door de menigte doelmatige Voorschriften, die het bevat, omtrent het INMAKEN van GROENTEN, het INLEGGEN en KONFIJTEN van ALLERLEI VRUCHTEN, enz. enz.

Ook debiteert hij met veel succes:

ALEXIS SOYER,

DE BEKWAME HUISVROUW

OF

NIEUW KOOKBOEK,

bevattende eene volledige reeks van voorschriften, ter zuinige bereiding van alle dagelijks voorkomende spijzen, ... alsmede spijsrecepten voor de **Zieken en Kinderkamer**, naar de 25ste oorspronkelijke uitgave, met een Alphabetisch Zaakregister. Prijs ƒ 1.75.

Vijf en twintig drukken, in Engeland daarvan achtervolgens verschenen, en de menigvuldige gunstige beoordeelingen, die de dagblad-pers daar te lande over dit Werk heeft geveld, pleiten genoeg voor zijne degelijkheid. Een zoo geheel uniek Werk, zoo wel wat inrigting als inhoud betreft, bovendien naar de behoeften van ons land bearbeid, verdient in iedere Huishouding eene eerste plaats.

Belangrijke Prijsvermindering

VAN

EEN ALLERBELANGRIJKST WERK.

Zoo lang de voorraad strekt zal bij C. L. VAN LANGENHUYSEN verkrijgbaar zijn:

VOOR ƒ 16 in plaats van ƒ 40.15.

MR. W. BILDERDIJK,

GESCHIEDENIS DES VADERLANDS.

(Van de Wording des lands af, tot de Herwinning der Vrijheid in Nov. 1813.)

Uitgegeven door H. W. TYDEMAN, 13 deelen, met een algemeen Register, drie Kaarten en Facsimile.

Te Amsterdam, bij C. L. van LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.